

LEADER

3sam
Strömsund-Ragunda
Verksamhetsberättelse

Medfinansieras av
Europeiska unionen

2024

Org. nummer
802541-9295

Ordförande har ordet

En vårkväll 2024 fick jag äran att överta ordförandeklubban i Leader 3sam Strömsund-Ragunda. Även om jag haft förmånen att vara med ända sedan vårt Leaderområde bildades 2008, innebär denna roll något nytt. Nu får jag arbeta närmare vår fantastiska personal, möta projekten tidigare och under året som gått har jag lärt mig mycket.

Omvärlden är i konstant förändring och det lokala Leaderarbetet är av högsta vikt och prioritet för att möta förändringar.

Under året har vi beviljat medel till vårt första krisprojekt, "Bygdegården ett nav i samhället", skrivet av Höglundabor som vill göra föreningslokalen Höggården till ett nav vid krissituationer. Detta har följts upp med ett LAG-ägt projekt, "Förberedd i Strömsund och Ragunda". Det är ett projekt som vi driver själva, med målsättning att öka den civila beredskapen vid samhällskriser, där tio byar i Strömsunds och Ragundas kommuner kommer att delta.

Ett ständigt återkommande diskussionsämne under året har varit de långa ledtiderna hos Jordbruksverket. Jag väljer att vara positiv och tror att de synpunkter som framförts till Jordbruksverket från många håll kommer att minska ledtiderna.

I vår LAG-styrelse arbetar vi som vanligt tillsammans inom de tre sektorerna: offentlig, privat och ideell. Styrelsen består av representanter från dessa sektorer och åldersspannet är närmare 60 år mellan yngst och äldst. I denna sammansättning finns människor med olika bakgrunder, värderingar och värdefulla kompetenser.

“Vår gemensamma grundanda är alltid positiv. Positivitet, glädje och gemenskap är avgörande faktorer som kan lyfta satsningar till oanade höjder”.

Leader kommer att fortsätta sitt utvecklingsarbete och det finns alltid möjlighet för dig som har en projektidé att få hjälp av vår fantastiska och kunniga personal att bolla idéer och få stöttning vid ansökan av projektmedel. Vår verksamhetsledare Annakarin Olsson bildar tillsammans med Linnea Bergström och Sören Oscarsson en driven trojka. Sören sitter dessutom i styrelsen för LUS, Lokal Utveckling Sverige, som är en nationell intresseförening för oss som arbetar med landsbygdsutveckling genom Leader-metoden.

Den nationella Leaderträffen hölls på Astrid Lindgrens Värld i Vimmerby under hösten. Tillsammans med vår personal fick jag förmånen att möta människor från hela Leader-Sverige.

Vi har stort utbyte med andra Leaderområden, särskilt de som finns i vår del av landet. Jag har deltagit i regionträffar och är även med i en ordförandegrupp. Dessa utbyten och möten gör att vi får se vidden av Leadermetodens effekter och våra likheter.

Oavsett om vi träffar norrbottningar eller skåningar upplever vi samhörigheten trots avstånden - vi tänker hela tiden på våra bygders bästa!

Jag vill tacka personalen och LAG-styrelsemedlemmarna för ett fantastiskt arbete under året som gått. Tillsammans har vi gjort skillnad och jag ser fram emot ett nytt verksamhetsår.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Per Bergvall'.

Per Bergvall, Ordförande
Leader 3sam Strömsund-Ragunda

Leadermetoden

är en metod som bygger på samarbete, lokala initiativ och lokala förutsättningar. Metoden introducerades inom EU 1991 och har använts i Sverige sedan 1996. En grundbult i det som kallas Leadermetoden är att ha en aktiv och engagerad styrelse som kallas LAG-styrelse - Local Action Group.

Leadermetoden innebär att ideell, privat och offentlig sektor arbetar tillsammans. Styrkan är att fler involveras och det skapas mervärde genom lokalanpassade lösningar. Inte onesize fits all... Centralt för Leader är lokal förankring, initiativkraft och engagemang.

Tanken är att hållbar platsutveckling genomförs mest effektivt av oss som bor och verkar här – föreningar, företag och andra organisationer. Vi vet vilka behov och utmaningar som behöver mötas. Samverkan är hjärtat i Leadermetoden.

Leader 3sam Strömsund-Ragunda är en del av ett stort nätverk - lokalt, regionalt, nationellt, internationellt. Det finns 40 godkända Leaderområden i Sverige och cirka 3000 Leaderområden i hela Europa. .

Leader är en förkortning av den franska meningen: Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale. Det betyder "Samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden".

Jordbruksverket är vår förvaltningsmyndighet som har det övergripande ansvaret för genomförandet av Strategiska planen för EU:s jordbrukspolitik 2023-2027 samt kontroll, beslut och utbetalning av projektstöd.

Totalt 1,7 miljarder kronor finns tillgängligt under perioden 2023-2027 för att Leader ska stärka Sveriges landsbygder.

Leader 3sam

Strömsund-Ragunda

Leaderområdet 3sam bildades av ett antal eldsjälar och entusiaster 2008 och de första utvecklingsprojekten beviljades 2009. Vårt uppdrag och syfte är att främja, bedriva och samordna lokalt och regionalt utvecklingsarbete i enlighet med Leadermetoden.

Vi är en utvecklingsgrupp som, i samarbete med vårt verksamhetskontor, arbetar för att främja en positiv utveckling i vårt område.

Vår utvecklingsstrategi har godkänts av Jordbruksverket, och för andra EU-programperioden i rad har vi beviljats drygt 34 miljoner kronor. Dessa medel skapar nytta och bidrar till områdets fortsatta utveckling!

Vår verksamhet finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), Svenska staten, Region Jämtland Härjedalen samt Strömsunds och Ragunda kommuner. Ideella krafter medfinansierar projekten med arbetade timmar.

Fördelarna med Leaders finansieringsmodell är att kommunala medel växlas upp med EU-medel och därmed ökar i värde. Kommunernas medfinansiering förstärks och ger oss tillgång till ca fem gånger mer pengar till lokal utveckling!

Våra målsättningar

- En attraktiv miljö för boende, rekreation och arbete – för alla!
- En hållbar utveckling av våra resurser
- Ett ökat engagemang, entreprenörskap och stärkt innovationsklimat

Projektansökningar måste passa in i något av våra insatsområden för att kunna prioriteras och beviljas ekonomiskt stöd.

Våra tre insatsområden:

Innovativa insatser som stärker infrastruktur, ökar antalet aktiviteter, bygger förutsättningar för livskvalitet, tar tillvara på vårt kulturarv, stimulerar kultur och kreativitet samt höjer platsens attraktivitet.

Insatser som stärker innovation och entreprenörskap, skapar förutsättningar för arbetstillfällen och samarbeten. Insatser som inkluderar ekosystemtjänster.*

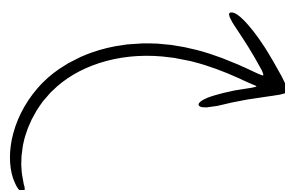
Innovativa insatser som stärker hälsa, aktivitet, kompetensutveckling, inkludering, sammanhållning och goda attityder.

*Ekosystemtjänster kan sammanfattas som de produkter och tjänster som naturens ekosystem ger oss människor och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.

Vår lokala utvecklingsstrategi

Den lokalt framtagna utvecklingsstrategin är vårt styrdokument och ligger till grund för hur LAG-styrelsen kan prioritera och fördela projektmedel. Strategin visar hur LAG-styrelsen ska arbeta aktivt för att nå målen.

Organisationer i vårt område kan ansöka om projektstöd för att driva utvecklingsprojekt. Stöd kan beviljas till nytänkande idéer som bidrar till att våra målsättningar uppnås.

LÄS STRATEGIN HÄR:

VÅR VISION

Vår attraktiva och levande landsbygd producerar livskvalitet, livsmedel och ekonomiska värden!

Vår organisation

Local Action Group (LAG)

LAG-styrelsen består av valda representanter från ideell, privat och offentlig sektor i Ragunda och Strömsunds kommuner. Geografisk spridning och lokal kunskap är viktigt när projektansökningar ska hanteras och prioriteras. LAG-styrelsen utgör ett unikt lokalt partnerskap där bred kompetens, olikheter i kön och ålder bidrar med värdefulla perspektiv.

Enligt EU:s förordningar ansvarar Leaderföreningens styrelse för att:

- driva verksamheten enligt godkänd utvecklingsstrategi samt verka för nå de uppsatta målen i strategin
- främja de lokala aktörernas kapacitet att utveckla och genomföra insatser som leder till att uppfylla målen i utvecklingsstrategin
- genomföra ett icke-diskriminerande och öppet urvalsförfarande och kriterier som inte leder till intressekonflikter och som säkerställer att ingen enskild intressegrupp styr besluten om urval
- förbereda och offentliggöra ansökningsomgångar
- välja ut insatser, fastställa stödbelopp och lämna förslag på beslut till Jordbruksverket
- kontinuerligt följa upp och utvärdera genomförandet av strategin

Enligt våra stadgar ska LAG-styrelsen (Local Action Group) ska bestå av minst tolv (12) och högst femton (15) ledamöter. Minst en ledamot ska vara under 25 år. Styrelsen ska inkludera minst två representanter från varje sektor: ideell, näringsliv och offentlig, från respektive kommunområde.

Arbetsutskottet (AU)

Arbetsutskottet bereder ärenden och ser till att projekt-ansökningarna är färdiga hanteras hos LAG-styrelsen.

AU har under året bestått av:

Per Bergvall, ordförande
Kerstin Engkvist, vice ordförande
Inger Kraft Etzler
Anna-Märta Johansson
Anne-Laila Buljo Åhrén
Jiri Stanek

Styrelsens sammansättning 2024

IDEELL SEKTOR

Ideell sektor Strömsunds kommun

Ordinarie:

Lars Andreasson, Abborrholmberget

Svenja Frühauf, Strömsund

Ersättare:

Inger Kraft Etzler, Silsjönäs

Ideell sektor Ragunda kommun

Ordinarie:

Per Bergvall, ordförande, Bölestrand

Annika Lindström, Bölestrand

Ersättare:

Catarina Raswill Antan, Fisksjölandet

Anders Jönsson, Bispgården

Stefan Nilsson, Krångede

PRIVAT SEKTOR

Privat sektor Strömsunds kommun

Ordinarie:

Anne-Laila Buljo Åhrén, Fagerdal

Ida Collin, Norråker

Ersättare:

Gertrud Olsson, Görvik

Mia Johansson, Gåxsjö

Privat sektor Ragunda kommun

Ordinarie:

Jiri Stanek, Hammarstrand

Jonte Fischer, Näverede

Ersättare:

Mona Brink, Borgvattnet

Carola Engström, Stugun

OFFENTLIG SEKTOR

Offentlig sektor Strömsunds kommun

Ordinarie:

Håkan Espmark, Äspnäs

Kerstin Engkvist, vice

ordförande, Kyrktåsjö

Ersättare:

Svante Westin, Litjörnberget

Karin Näsmark, Havsnäs

Offentlig sektor Ragunda kommun

Ordinarie:

Anna-Märta Johansson, Höglunda

Lennart Raswill, Fisksjölandet

Ersättare:

Lena Sirkka, Krokvåg

Seppo Valli, Näset

STORT TACK! I samband med årsstämman i april tackade vi av vår avgående ordförande Marie Simonsson och även Samuel Westin. Vi vill även rikta ett tack till Harry Svensson, Hugo Edvardsson, Anne Östlin och Emelie Olsson. Dessa har lämnat styrelsen under året.

Valberedning

Anna Gillgren, offentlig sektor,
Strömsund, Strömsunds kommun
(sammankallande)

Kristina Engström, ideell sektor,
Halån, Ragunda kommun.

Karin Stierna, privat sektor, Gåxsjö,
Strömsunds kommun

PO Bengard, ideell sektor, Ammer,
Ragunda kommun

Lennart Oscarsson, offentlig sektor,
Hammerdal, Strömsunds kommun

Revisorer

Tony Sjölund, auktoriserad revisor,
Edlund & Partners, Östersund
(ordinarie)

Andreas Wassberg, auktoriserad
revisor, Edlund & Partners, Östersund
(ersättare)

Medarbetare på verksamhetskontoret

Under året har tre personer varit
anställda i föreningen och arbetstiden har
varit fördelad mellan systerföreningen
Leader 3sam 2.0 och Leader 3sam
Strömsund-Ragunda.

Verksamhetsledare Annakarin Olsson har
tjänstgjort 40 procent,
verksamhetssamordnare Sören Oscarsson
40 procent och Linnea Bergström som
projektutvecklare på 20 procent under
året som gått.

LAG-styrelsemöten

Under året har LAG-styrelsen haft sju protokollförda beslutsmöten. Digitala möten har varvats med fysiska möten. Digitala styrelsemöten är miljövänliga dock uppskattar LAG-styrelsen att träffas mellan varven för att utbyta tankar och idéer.

I samband med mötena bjuds projektsökande in och får möjlighet att presentera sina projektidéer och besvara frågor.

När tillfälle ges passar vi på att göra studiebesök hos pågående/avslutade projekt som får berätta om sina erfarenheter och resultat.

Foto: Styrelsen besöker Vikbergets skidanläggning i Fyrås där man utvecklat anläggningen med stöd från Leader.

LAG-styrelsens roll är att analysera och bedöma om ett projekt har potential att ge goda effekter och maximal utveckling för pengarna.

Den lokala utvecklingsstrategin och fastställda urvalskriterier styr vilka projektansökningar som kan prioriteras.

"ALLA HAR EN ROLL I FILMEN OM SIN PLATS"

Lars Blixt, Borgvattnet

Sedan 2008 har Leader 3sam jobbat med utvecklingsarbete i Strömsunds och Ragunda kommuner. Vill du utveckla just din plats? Föreningar, företag och organisationer kan söka pengar hos oss!

Information & Kommunikation

Kommunikation är en viktig del av vårt arbete. Förutom rådgivning, coachning och hantering av stödansökningar är det viktigt att lägga tid på att sprida information till den breda allmänheten om Leadermetodens möjligheter. Vi kommunicerar också för att redogöra för insatsernas samhällsnytta för bland annat våra medfinansiärer. Vi kommunicerar via sociala medier, webbsidor och mycket "mun-till-mun" då vi är ute på träffar och nätverkar.

Hemsida: www.leader3sam.se

Facebook: [3sam.eu](https://www.facebook.com/3sam.eu)

Linked In: [leader3sam strömsund-ragunda](https://www.linkedin.com/company/leader3sam-strömsund-ragunda)

Instagram: [landsbyggare_ragundastromsund](https://www.instagram.com/landsbyggare_ragundastromsund)

Vi Landsbyggare Strömsund Ragunda:
www.landsbyggare.se/stromsund-ragunda

Youtube-kanal: [leader3sam](https://www.youtube.com/channel/UC...)

LinkedIn

YouTube

BESÖK VÅR YOUTUBEKANAL
@LEADER3SAM

Övriga kanaler som använts för spridning under året är bland annat utskick av nyhetsbrev, artiklar i lokala tidningar, spridning i andras nyhetsbrev och via samverkan och nätverk.

Läs senaste nyhetsbrevet på
www.leader3sam.se eller prenumenera
för att inte missa något!

MEDLEMSKAP I LEADER 3SAM

Ideell/Privat/Offentlig sektor tillsammans

- Främja utvecklingen i Strömsund och Ragunda kommuner! Genom att vara medlem signalerar du att du anser att Leaderfinansiering är ett viktigt verktyg för den lokala utvecklingen!
- Bidra till föreningens syfte och mål och har rösträtt vid föreningsstämman.
- Få möjlighet att påverka vilka som väljs in i vår lokala styrelse, LAG-styrelsen.
- Få vårt nyhetsbrev som vi skickar ut några gånger per år!
- Föreningen är öppen för alla som bor/verkar i vårt verksamhetsområde.
- Föreningar, företag och privatpersoner kan bli medlemmar.
- Medlemskap är kostnadsfritt och löper tills vidare.

Ansök här!

Några av årets aktiviteter...

- Projektbesök i vårt Leaderområde
- Engagemang i LUS, Lokal Utveckling Sverige
- Engagemang i Mikrofonden Mellan Norrland
- Bidragit till Region JHs arbete m inspel till OECD
- Möten med Region Jämtland Härjedalen
- Företagarnas träff Bubbelt och Babbelt i Ragunda
- Ung Företagsamhet - mäsä i Strömsund
- Torsta – Åta bör man annars dör man
- Torsta – påverka nya EU politiken
- Träffat gymnasieelever på Hjalmar Strömer skolan
- Näringslivsstatagemöten med Strömsunds kommun
- Företagsluncher, bl.a. Backe och Gäddede
- Ektesne - regionalt samverkansnätverk
- Möte med Peak Innovation
- Webbinarier med bl.a. Landsbygdsnätverket
- Jordbruksverkets utbildningar och webinarier
- Digitala träffar nationell kommunikationsgrupp Leader
- Personalens utvecklingsdag på Hallstaberget
- Filmning av projekt i Ragundaområdet
- Arrangerat Landsbyggarefestivaler i Sikås och Hammarstrand (Landsbyggareprojektet) i samverkan med vår systerförening Leader 3sam 2.0.

Vi arbetar kontinuerligt med att vara tillgängliga och finnas där vi behövs! Vi jobbar för att knyta så många kontakter vi kan. Vi har gjort ett stort antal besök hos föreningar och olika aktörer under året och informerar om möjligheterna med projektstöd genom Leader så fort vi får chansen! Ring så kommer vi!

Under våren deltog vi på den regionala Leaderträffen i Orbaden, då träffades vi som hör till region mitt. På höstkanten medverkade vi på den årliga nationella Leaderträffen som denna gång arrangerades på Astrid Lindgrens värld i Vimmerby. Leaderområden från hela landet träffades och tog del av seminarier, delade erfarenheter och knöt nya kontakter.

Per och Sören på Astrid Lindgrens Värld i Vimmerby

Följ med på en digital resa till Leaderprojekt i vårt område!

Se filmer med projektexempel:

You Tube

BESÖK VÅR YOUTUBEKANAL
@LEADER3SAM

Prioriterade Leaderprojekt 2024

Ragunda IRL – Ambulerande mötesplatser för unga

I Ragunda kommun saknas fritids- och ungdomsgårdar, vilket begränsar unga i deras möjligheter till meningsfulla fritidsaktiviteter. Kommunen har tvingats prioritera lagstadgad verksamhet på grund av ekonomiska resurser, vilket har påverkat fritids- och föreningslivet negativt.

Syftet med projektet är att skapa en mer meningsfull fritid för unga genom att utveckla fritidsverksamheter på flera orter i kommunen, som ett alternativ till traditionella fritidsgårdar. Projektet ska stödja föreningslivet att utveckla verksamhet med och för unga, skapa generationsmöten och tillitsfulla relationer, något som många föreningar är i behov av och som skulle kunna locka fler unga att bli föreningsaktiva. Detta kan bidra till förnyring och förnyelse av föreningslivet. Projektet vill också möjliggöra ökad samverkan mellan föreningar i kommunen, något som efterfrågas av föreningarna.

Projektägare: Ragunda kommun

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 4 391 595 kronor varav stöd från EU/staten 2 942 369 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 1 449 226 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 1 739 760 kronor.

Rojka - tillgängligt fiske och friluftsliv

Rojka är en tjärn med put-and-take-fiske, dit både fiskare och många familjer kommer för att njuta av friluftslivet. Besökarna kommer både från närområdet och från andra platser, och ibland stannar de över natten i husbilar. Platsen är tillgänglig från Europaväg 45 i Rörström, strax norr om Hoting.

Fiskevårdsområdesföreningen vill utöka möjligheterna för allmänheten att ta del av fiske och friluftsliv i området genom att tillgänglighetsanpassa det. Detta skulle ge alla, oavsett fysiska och psykiska funktionsvariationer, möjlighet att nyttja områdets fulla potential för framtida fiske- och friluftslivsaktiviteter. Därigenom ökar områdets attraktionskraft som ett intressant aktivitetsmål för alla.

Projektägare: Bellvik-Rörströms Fiskevårdsområdesförening

Kommun: Strömsund

Prioriterat projektstöd: 2 466 800 kronor varav stöd från EU/staten 1 652 756 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 814 044 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 655 900 kronor.

Bygdegården – ett nav i samhället

Höggårdens Bygdegårdsförening vill skapa förutsättningar för att bygdegården ska kunna möta medlemmars, boendes, besökares och samhällets behov, både nu och i framtiden. Bygdegården bidrar till en levande landsbygd.

Beredskap – Bygdegården ska fungera som ett nav vid krissituationer. När en kris uppstår är lokalsamhället först att hantera den innan samhället tar vid. Förmågan att hantera risker och kriser kräver förberedelser, strukturer och övning. Samarbete mellan civilsamhället och kommunen är viktigt. Föreningens resurser bör ingå i den kommunala beredskapsplanen redan i fredstid för att bli en tillgång vid höjd beredskap och fredstida kriser.

Vid krissituationer vill vi kunna tillhandahålla mat, vatten, gemenskap och information. Vid elavbrott ska bygdegården erbjuda tillgång till kök, värme och vatten, och fungera som en trygg samlingsplats.

Projektet innefattar följande förbättringar: Ommålning i bygdegården, iordningställande av rum på scenen, inköp av material, iordningställande av ställplatser, inklusive två elstolpar, ombyggnation av kök, ombyggnad av befintligt rum med två toaletter till ett duschrum, inköp av solceller samt batterier och byggnation för dessa, inköp av dieselverk.

Projektägare: Höggårdens Bygdegårdsförening

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 1 059 463 kronor varav stöd från EU/staten 709 840

kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 349 623 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 547 400 kronor.

Geoparksinriktad guideutbildning

Geopark Indalsälven har fått utnämningen Svensk Geopark av SGU (Sveriges geologiska undersökning) och vill nu utveckla en specifik guideutbildning där deltagarna kan bli rekommenderade geoparksguider. Målgruppen är lokala företag inom besöksnäringen och andra intresserade personer. Projektet syftar till att skapa en guideutbildning för att främja en hållbar besöksnäring och förvaltning av de geologiska naturvärdena i området. Det ska också stärka den lokala besöksnäringen genom att ge en introduktion till geoparken och förberedelse inför de affärsmöjligheter geoparken kan skapa. Deltagarna kommer att lära sig om värdskap, geologi, natur och kulturvägledning, och hur dessa kan användas i den egna verksamheten.

För boende i området bidrar en ökad kunskap om natur, kultur och geologi till en ökad stolthet över vår bygd och större samverkan. De rekommenderade guiderna har möjlighet att skapa egna paketerbjudanden med exempelvis guidning.

Projektägare: Geopark Indalsälven AB

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 1787 247 kronor varav stöd från EU/staten 1 197 455 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 589 792 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 435 200 kronor.

Jillkeren Ditnine

Lars Einar Jillker kommer från en sydsamisk slöjdarfamilj, där hans föräldrar bidrog till att återuppväcka tennträden i det sydsamiska området. Genom att producera tenntråd och hålla kurser skapade de intresse för att använda tennträden på nytt i det sydsamiska slöjdandet. Lars Einar har ägnat hela sitt liv åt att utveckla tenntrådens framställning. De maskiner och den utrustning han använder har han själv byggt och konstruerat. Den innovativa tillverkningsmetoden skiljer sig från tidigare generationers, och Lars Einar är idag ensam om sin framställning, som är ovärderlig för dagens sameslöjdare. Tennträden håller mycket hög kvalitet, vilket är nödvändigt för att färdigställa de vackra tenntrådsbroderierna som är typiska för det sydsamiska hantverket. Hans arbete är ett kulturarv som inte får försvinna eller glömmas bort.

Projektets syfte är att filma och dokumentera tillverkningen av Lars Einar Jillkers unika tenntrådsprodukt, som är avgörande för det samiska tenntrådsbroderiet och bevarandet av den traditionella sydsamiska kolten. Ett ytterligare syfte är att höja kunskapsnivån om tenntrådens betydelse för den samiska kulturen hos allmänheten. Detta bidrar till att höja statusen för den samiska mjukslöjden och jämnar ut skillnaden mellan den traditionella manliga hårdslöjden och den traditionellt kvinnliga mjukslöjden, vilket är viktigt ur ett jämlikhetsperspektiv.

Projektägare: Giele Vætnoe Straejmesne

Kommun: Strömsund

Prioriterat projektstöd: 213 718 kronor varav stöd från EU/staten 143 191 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 70 527 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 61 540 kronor.

LAG-ägt paraplyprojekt - Förberedd i Strömsund och Ragunda

Det ökade intresset för beredskap på grund av det förändrade säkerhetspolitiska läget, krig i Europa och Sveriges inträde i Nato, gör att vi vill fokusera på beredskap på bygdenivå, en form som vi är vana att arbeta med genom Leadermetoden. Frågor om livsmedelsförsörjning i norra Sverige och försörjningsbalansen i våra kommuner är också högst aktuella. Vid en kris är lokalsamhället ofta den första aktören att hantera situationen. Många har grundläggande hemberedskap, men vi vill att människor ska hjälpas åt för att bli starkare tillsammans. Syftet med projektet är att öka den civila beredskapen i bygderna i Strömsunds och Ragundas kommuner vid samhällskriser och möjliggöra lokala satsningar. Vi vill att människor träffas och diskuterar sina förutsättningar för att känna sig tryggare. Med det kompletterande microstödet vi erbjuder kan de införskaffa det som behövs, som reservverk, vattenpumpar, odlingsredskap och hjärtstartare. Vi kommer också att informera om vidareutbildning inom beredskap genom våra samverkanspartner. Projektet genomförs i nära samverkan med krisberedskapssamordnarna i Strömsunds och Ragundas kommuner samt Studieförbundet Vuxenskolan Jämtland.

Projektägare: Leader 3sam Strömsund-Ragunda

Kommun: Strömsund & Ragunda

Prioriterat projektstöd: 400 000 kronor varav stöd från EU/staten 268 000 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 132 000 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 146 000 kronor.

Hållbar vandringsturism i Frostviken - förstudie

Frostviken är en pärla i sommarsverige med många turistiska natur- och kulturvärden. Det saknas dock en övergripande vision, samordning och strategisk plan för att utveckla området till en hållbar destination. Näringslivsenheten i Strömsunds kommun tog initiativ till en för-förstudie som Jämtland Härjedalen Turism genomfört för att sondera förutsättningarna för en mer organiserad samverkan.

Rapporten lyfter fram rekommendationer som:

- Arbetssätt som är mer gräns- och byöverskridande
- Kontinuerliga utvecklingsmöten med en grupp som representerar hela området
- En gemensam strategi som är tydlig och lättförståelig
- Bygg på det man redan har och dess egna förutsättningar
- Ta steg för steg

Med det som bakgrund ska nu Frostvikens skoterklubb genomföra en fördjupad förstudie för att utarbeta en strategi tillsammans med lokala företag, föreningar, samer, kommun och regionala organisationer för att genomföra ett hållbart destinationsprojekt med fokus på vandring.

Syftet med förstudieprojektet är att utarbeta en övergripande strategi och handlingsplan för hållbar vandringsturism. Visionen är att skapa en hållbar infrastruktur för förvaltningen av våra natur- och kulturreсурser. Det ökande trycket på fjällområdena kräver en fungerande infrastruktur och aktiv förvaltning. Vi vill lägga grunden för en hållbar förvaltning av utvalda spår och leder i Frostviken, som skyddar och övervakar natur- och kulturplatser, utifrån de tre utgångspunkterna: socialt hållbart, ekonomiskt hållbart och miljömässigt hållbart.

Projektägare: Frostvikens Snöskoterklubb

Kommun: Strömsund

Prioriterat projektstöd: 163 350 kronor varav stöd från EU/staten 109 445 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 53 905 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 81 400 kronor.

Pilgrim Indalsleden – förstudie

Indalsleden är en kulturhistorisk S:t Olavsled som går genom Ragunda kommun och förbinder många andra vandringsleder. Vandring och arbetet med leder i Ragunda är på uppsving, särskilt pilgrimsvandring. Helgonförklaringen av Kung Olav, som är upprinnelsen till pilgrimsvandringen till Nidaros, har 1000-årsjubileum år 2030, vilket tros locka fler vandrare till området.

Indalsleden behöver röjning, märkning och skyltning för att bli en fungerande vandringsled. Den behöver också återställas geografiskt och mätas in för att finnas tillgänglig i kartbilder. Bo-Äta-Göra-aktörer behöver knytas till leden, vilket kräver samverkan mellan många aktörer. Förstudieprojektet ska bidra till att leden får en genomarbetad sträckning som kan utvecklas vidare för att främja folkhälsa, vandring som attraktion och hållbar utveckling i bygden.

Projektägare: Sydöstra Jämtlands Pastorat

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 284 619 kronor varav stöd från EU/staten 190 695 kronor samt övrigt offentligt stöd från Leader 3sam 93 924 kronor.

Beräknat värde av ideellt engagemang motsvarande 68 000 kronor

Prioriterade projektstöd till företag 2024

Multifunktionell byggnad för guidade naturupplevelser

Wilderness Adventures Sweden erbjuder lugn, äventyr och boende i en westerninspirerad, rustik miljö mitt i Ragundas vackra skogar. Monique Wermeer driver verksamheten kring sina hästar och erbjuder en mängd olika aktiviteter. Syftet med projektet är att bygga en multifunktionell byggnad på en central plats på gården. Denna byggnad ska fungera som mötesplats och konferenslokal för utbildningar, föreläsningar och information inför de turer som gästerna ska ge sig ut på i naturen. Med en sådan byggnad är det möjligt att skapa en attraktiv utgångspunkt för besökare. Investeringen är nödvändig för att utveckla företagandet och möjliggöra specialisering på guidningar.

Projektägare: Monique Wermeer, Sörböle, Bispgården. ” Wilderness Adventures Sweden”. Enskild firma.

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 499 980 kronor varav stöd från EU/staten 200 000 kronor samt egen privat finansiering 299 980 kronor.

Färjestans Mikrobageri

På Färjestans gård lever tre generationer tillsammans, intill Indalsälvens kant i Stugun. Gården har odlingar, får, höns och bin. Intresset för klimat och miljö ledde till ett engagemang för hur vår mat produceras. Idag finns gårdscafé och gårdsbutik med försäljning av kött, ägg, honung, grönsaker samt mat- och textilhantverk. Allt är småskaligt och hela familjen är delaktig i verksamheten.

Eva har utbildat sig genom kurser hos Eldrimner, bland annat i surdegsbröd. För att möta efterfrågan på hantverksmässigt bröd vill Färjestans gård skapa ett mikrobageri. Den nuvarande ugnen har kapacitet för endast åtta bröd, vilket inte räcker för att expandera. En varmluftsugn är inte optimal för surdegsbröd, där bakning på stenhäll och ångtillförsel är att föredra. Konceptet "micro bakery" växer snabbt, särskilt i våra grannländer. Att fokusera på kvalitet snarare än kvantitet i liten skala passar gården perfekt och ligger i linje med synen på matproduktion och mathantverk. Lokalt engagemang och stark koppling till samhället och byn är kärnvärden.

Syftet med projektet är att investera i ugn och golvställning, inköp av plåtar, bakspade, bakformar och plåtställ. Inköp och installation av jässkåp, deglådor, jäskorgar och en brödhylla för exponering i butiken är nödvändiga investeringar. Målet är att kunna erbjuda riktigt bra hantverksbröd, bakat på hållbara produkter med mjöl från mindre kvarnar och långjästa degar för att utveckla smakerna. Brödet kommer att säljas i gårdsbutiken och serveras i caféet som smörgåsar eller tillbehör till sallad eller soppa.

Projektägare: Eva Westberg, Färjestan, Eriksberg, Stugun. Enskild firma.

Projektstöd till företag.

Kommun: Ragunda

Prioriterat projektstöd: 60 162 kronor varav stöd från EU/staten 30 081 kronor samt egen privat finansiering 30 081 kronor.

Ekonomisk redovisning

Kommentarer utfall 2024:

Årets resultat landade på 204 587 kr. Överskottet beror på att de faktiska arbetsgivaravgifterna och övriga utgifter är lägre än Jordbruksverkets schablonnivåer. Vi ansöker om utbetalning av högre belopp än de faktiska utgifterna, vilket är helt i enlighet med gällande regelverk.

Kommentar till övriga fordringar på 1 507 837 kr:

Detta består av de utgifter vi har haft i våra egna LAG-ägda projekt som vi ska ansöka om utbetalning för hos Jordbruksverket. I årets belopp ingår även föregående års fordran som ännu ej är utbetald av Jordbruksverket.

Kommentar till övriga skulder på 1 780 364 kr:

Skulden utgörs av Strömsund och Ragunda kommuners inbetalda medfinansieringar för 2024. Skulden avräknas när LAG medfinansierar projekt efter att Jordbruksverket fattat beslut om utbetalning.

**Resultat och
balansräkning
finner ni nedan**

Leader 3sam Strömsund-Ragunda

Org.nr. 802541-9295

RESULTATRÄKNING

	Not	2024-01-01 2024-12-31	2023-01-01 2023-12-31
Föreningens intäkter			
Projektstöd		917 151	590 544
Övriga bidrag och medfinansiering		466 410	290 865
Summa föreningens intäkter		<u>1 383 561</u>	<u>881 409</u>
Föreningens kostnader			
Mötes- och resekostnader		-71 171	-28 896
Marknadsföringskostnader		-6 044	-834
Övriga externa kostnader		-118 223	-89 271
Personalkostnader		-993 127	-623 066
Summa föreningens kostnader		<u>-1 188 565</u>	<u>-742 067</u>
Rörelseresultat		194 996	139 342
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		9 591	1
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-950
Summa finansiella poster		<u>9 591</u>	<u>-949</u>
Resultat efter finansiella poster		204 587	138 393
Resultat före skatt		204 587	138 393
Årets resultat		<u>204 587</u>	<u>138 393</u>

BALANSRÄKNING	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		1 507 837	590 540
Summa kortfristiga fordringar		1 507 837	590 540
Kassa och bank			
Kassa och bank		729 498	604 056
Summa kassa och bank		729 498	604 056
Summa omsättningstillgångar		2 237 335	1 194 596
SUMMA TILLGÅNGAR		2 237 335	1 194 596
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		138 394	0
Årets resultat		204 587	138 393
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		342 981	138 393
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		10 452	1 082
Övriga skulder		1 780 364	977 994
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		103 538	77 127
Summa kortfristiga skulder		1 894 354	1 056 203
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 237 335	1 194 596

NOTER

Not 1 **Redovisnings- och värderingsprinciper**
Årsbokslutet är upprättat i enlighet med bokföringslagens regler om årsbokslut och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2017:3) om årsbokslut.

Styrelsens underskrifter

Härmed godkänner styrelsen att verksamhetsberättelsen inklusive det ekonomiska bokslutet för år 2024 överlämnas till årsstämman för beslut.

Styrelsens underskrifter, april 2025

Per Bergvall, ordförande

Kerstin Engkvist, vice ordförande

Svenja Frühauf

Lars Andreasson

Annika Lindström

Jonte Fischer

Anne Laila Buljo Åhrén

Ida Collin

Jiri Stanek

Lennart Raswill

Håkan Espmark

Anna-Märta Johansson

Signerat dokument

via <https://min.ebox.nu>

Signering av verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning 2024 Leader 3sam Strömsund-Ragunda

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande
Namn: Verksamhetsberättelse 2024 för signering.pdf
Storlek: 12669721 byte
Hashvärde SHA256:
456d68bd1db0daf30506bdc99773d73fcd0ab3c584471bd448f519c82fb96f6

*Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.*

Signerat av 13:

ANNIKA LINDSTRÖM

Signerat med BankID 2025-03-28 16:36 Ref: 0195dd65-5870-7d92-b139-9d202a1e8e11

JONTE FISCHER

Signerat med BankID 2025-03-28 12:22 Ref: 0195dc7d-5c7f-7750-9c57-a174b3819f71

LARS ANDREASSON

Signerat med BankID 2025-03-28 11:12 Ref: 0195dc3d-26aa-779b-b3b2-6ef9ff5f2624

Jöns Sven Håkan Espmark

Signerat med BankID 2025-03-28 10:00 Ref: 0195dbfb-0313-785b-bb09-b6cf028ede84

Nils Lennart Raswill

Signerat med BankID 2025-03-27 16:30 Ref: 0195d839-e0e3-7743-9dd2-427b47908c07

ANNA MÄRTA VIKTORIA JOHANSSON

Signerat med BankID 2025-03-27 16:12 Ref: 0195d829-c010-7fcf-ac4b-0a4028fa9e54

Jiri Stanek

Signerat med BankID 2025-03-27 15:00 Ref: 0195d7e7-b601-702b-b241-82c0004bea02

Ida Maria Collin

Signerat med BankID 2025-03-27 14:44 Ref: 0195d7d8-aafa-7280-94e1-796ef16f2e9b

Per Börje Bergvall

Signerat med BankID 2025-03-27 14:28 Ref: 0195d7c9-a0e9-777e-9bec-e270c0efb6a9

KERSTIN MARGARETA ENKVIST

Signerat med BankID 2025-03-27 13:32 Ref: 0195d797-0138-7def-b164-dce2e14ad3c1

Svenja Sofie Frühauf

Signerat med BankID 2025-03-27 13:21 Ref: 0195d78c-eb5b-7503-8cf5-40a33c570923

ANNE LAILA BULJO ÅHRÉN

Signerat med BankID 2025-03-27 12:58 Ref: 0195d777-47fc-7f4c-b1dc-e7d93f8e7416

Annakarin Olsson

Signerat med BankID 2025-03-27 12:39 Ref: 0195d766-614d-7514-905f-c2b3012a6f0d

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Leader 3sam Strömsund-Ragunda, org.nr 802541-9295

Rapport om årsbokslutet

Uttalande

Jag har utfört en revision av årsbokslutet för Leader 3sam Strömsund-Ragunda för år 2024.

Enligt min uppfattning har årsbokslutet i allt väsentligt upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Annan information än årsbokslutet

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2024 (men innefattar inte årsbokslutet och min revisionsberättelse avseende detta).

Mitt uttalande avseende årsbokslutet omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsbokslutet är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsbokslutet. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsbokslutet upprättas och för att bokföringslagen tillämpas vid upprättandet av årsbokslutet. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett årsbokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsbokslutet ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsbokslutet som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsbokslutet.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsbokslutet. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsbokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsbokslutet. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsbokslutet, däribland upplysningarna, och om årsbokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna i enlighet med bokföringslagen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsbokslutet har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Leader 3sam Strömsund-Ragunda för år 2024.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Östersund det datum som framgår av min elektroniska underskrift

A handwritten signature in blue ink that reads 'Tony Sjölund'.

Tony Sjölund
Auktoriserad revisor

Verifikat

Transaktion 09222115557542898904

Dokument

RB Leader 3sam Strömsund-Ragunda
Huvuddokument
3 sidor
*Startades 2025-03-29 08:10:51 CET (+0100) av E o P
Revision (EoPR)
Färdigställt 2025-03-30 20:44:07 CEST (+0200)*

Initierare

E o P Revision (EoPR)
Edlund & Partners AB
ville.nilsson@edlundpartners.se

Signerare

Tony Sjölund (TS)
tony.sjolund@edlundpartners.se

A handwritten signature in blue ink, reading 'Tony Sjölund'.

*Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"OLOV RICKARD TONY SJÖLUND"
Signerade 2025-03-30 20:44:07 CEST (+0200)*

Landsbyggarefestivalen i Hammarstrand

Vi landsbyggare
RAGUNDA STRÖMSUND

LEADER
3sam
Strömsund-Ragunda

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Europeiska unionens flagga
Landsbyggsutveckling, Lantbruk
och fiskeri

Landsbyggarefestivalen i Sikås

Vi landsbyggare
RAGUNDA STRÖMSUND

LEADER
3sam
Strömsund-Ragunda

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Medfinansieras av
Europeiska unionen

